

SENAT DE BELGIQUE

SÉANCE DU 20 MAI 1931

Rapport de la Commission de la Justice, chargée de l'examen du Projet de Loi modifiant l'alinéa 2 de l'article 343 du Code d'instruction criminelle.

(Voir les n°s 156, 171 et les Annales parlementaires de la Chambre des Représentants, séance du 30 avril 1931.)

Présents : MM. VAN FLETEREN, président; ASOU, DE CLERCQ, J., DISIÈRE, HÉNAULT, HUISMAN VAN DEN NEST, JANSEN, G., LAFONTAINE, LEGRAND, LIGY, TSCHOFFEN, VINCK et LEBON, rapporteur.

MADAME, MESSIEURS,

Le projet de loi a passé sans discussion à la Chambre et a été admis à l'unanimité des 169 membres présents.

M. le député Sinzot en signala l'opportunité au cours de son rapport relatif au « projet de loi modifiant certaines dispositions de l'organisation judiciaire, du Code d'instruction criminelle et de la loi du 3 mai 1889 ». Le privilège du président de la Cour d'assises de pénétrer dans la chambre de délibération du jury, à l'appel du chef des jurés, pour fournir des renseignements et éclaircissements, ne résulte pas du texte de la loi, mais de deux arrêts de Cassation des 2 juin 1846 et 6 octobre 1849, qui ont fait jurisprudence.

La proposition du Gouvernement tend à prescrire que le président soit dorénavant accompagné notamment de la défense, de la partie civile, du ministère public. Cela répond aux aspirations des partisans de l'instruction contradictoire.

BELGISCHE SENAAT

VERGADERING VAN 20 MEI 1931

Verslag uit naam der Commissie van Justitie, belast met het onderzoek van het Wetsontwerp tot wijziging van de tweede alinea van artikel 343 van het Wetboek van Strafvordering.

(Zie de n°s 156, 171 en de Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, vergadering van 30 April 1931.)

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Eensgezind en zonder bespreking werd dit wetsontwerp door de 169 aanwezige Kamerleden aangenomen.

Zijn gepastheid werd onderstreept door den heer volksvertegenwoordiger Sinzot, in zijn verslag over het « Wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen der wet op de rechterlijke inrichting, van het Wetboek van strafvordering en van de wet van 3 Mei 1889 ». Het voorrecht van den voorzitter van het Hof van Assisen toegang te hebben tot de Kamer waar de jury beraadslaagt, om inlichtingen en toelichtingen te verstrekken, blijkt niet uit den tekst der wet, doch uit twee arresten van cassatie van 2 Juni 1846 en van 6 October 1849, die als rechtspraak gelden.

De Regeering stelt voor te bepalen dat de Voorzitter voortaan zou vergezeld zijn van den verdediger, de burgerlijke partij en het Openbaar Ministerie. Dit gaat in op de wenschen van de voorstanders van het tegensprekend onderzoek.

L'Exposé des motifs justifie excellentement le projet. Le président de la Cour d'assises doit rester totalement étranger au verdict. Il ne peut trahir son opinion personnelle sur la culpabilité ou l'innocence. Et à supposer que tout président de Cour d'assises atteigne cet idéal d'impartialité, encore faut-il enlever à l'accusé la possibilité d'une suspicion, d'une impression défavorable au sujet d'une consultation donnée à l'ultime instant, sur le droit ou sur le fait, par une personne étrangère à la délibération. Et ceci est d'autant plus important que ce colloque secret aura presque toujours pour but de fixer le jury sur quelque point décisif de sa sentence.

On pourrait se demander s'il ne vaut pas mieux, dans ces conditions, supprimer l'appel du jury au président. Ce serait, croyons-nous, aller trop loin. Le juré est un juge improvisé. Son ignorance des choses judiciaires peut le jeter dans des perplexités inattendues. Sa conscience peut être parfois troublée par des considérations bizarres. Faut-il le laisser à l'abandon, quand il se sent incapable d'accomplir avec séénité l'œuvre redoutable qu'on attend de lui?

Il semble bien que l'appel au président ne doive être un sujet d'appréhension pour aucune des parties intéressées, si le débat dont il peut être suivi s'offre jusqu'au bout avec toutes les garanties pour l'accusation et pour le défense.

La Commission conclut à l'adoption du projet de loi à l'unanimité.

Le Président,
PIERRE VAN FLETEREN

Le Rapporteur,
H. LEBON.

De Memorie van Toelichting staapt het ontwerp uitstekend. De voorzitter van het Hof van Assisen moet volkomen vreemd blijven aan de uitspraak der jury. Hij mag zijn eigen oordeel over schuld of onschuld niet te kennen geven. En gesteld dat elke voorzitter van een Assisenhof dien graad van onpartijdigheid bereike, toch moet men den beschuldigde de mogelijkheid ontnemen van een verdenking, van een ongunstigen indruk over een raad, op het allerlaatste oogenblik gegeven door een aan de beradslaging vreemd persoon betreffende een punt van rechten of van feiten. En dit is van des te grooter belang dat deze geheime samenspraak schier altijd voor doel heeft de jury voor te lichten over een voor zijn oordeel beslissend vraagpunt.

Men kon zich afvragen of het derhalve niet beter ware de jury het recht te ontfeggen den voorzitter te ontbinden. Dit ware, naar onze meening, te ver gegaan. De gezworene is een geïmproviseerd rechter. Zijn onbekendheid met rechtszaken kan hem voor onverwachte dilemma's stellen. Zijn geweten kan soms door vreemde overwegingen worden gestoord. Moet men hem aan zijn lot overlaten, wanneer hij zich onbekwaam acht met kalm gemoed het ernstige werk te vervullen dat van hem wordt verwacht?

Het komt voor dat het ontbinden van den voorzitter voor geen enkel der partijen een reden tot vrees moet zijn, zoo het debat, waartoe het aanleiding geven kan, tot het einde al de waarborgen voor beschuldiging en verdediging oplevert.

De Commissie besluit eenparig tot aanneming van het ontwerp.

De Voorzitter,
PIERRE VAN FLETEREN.

De Verslaggever,
H. LEBON.